

Referat af Naturparkrådsmøde

Dato: Torsdag den 30. November kl. 16.30-18.30

Mødested: Varde Rådhus, Bytoften 2, 6800 Varde Mødelokale "Skallingen"

Deltagere:

Claus Brink, Naturparkrådsformand og medlem af Udvalget for Plan og Teknik
Sandie Eis Ravn, Næstformand, Formand for Kultur og Fritid
Stig G. Larsen, Forsvaret
Ole B. Nielsen Frøkjær, Vardemuseerne-NaturKulturVarde
Anne Marie Lidegaard, Udviklingsråd Blaavandshuk
Hanne Voetmann, Friluftsrådet Sydvest
Bent Jakobsen, Danmarks Naturfredningsforening
Inger Lauridsen, Sydvestjysk Landboforening
Vibeke Birk Tiedemann, Destination Vesterhavet
Hans Peter Due, Naturcenteret, Varde Kommune
Lisbeth Christiansen, referent, Naturcenteret, Varde Kommune

Afbud:

Sanne Frederiksen, Aage V. Jensen Naturfond
Preben Nielsen, Udviklingsråd Blaabjerg

Program

16.30 Velkomst ved Claus Brink

Velkommen til årets sidste naturparkrådsmøde. 2023 har budt på flere projekter, hvor vi har skullet finde fodfæste i måden at gøre tingene på.

- Bl.a. har Naturnørd (Jonas Gadgaard fra NKV) lavet et månedligt indslag om naturen i naturparken på sin kanal
- Vi har lavet "Kend din Naturvejleder"
- Naturparkuge i et godt samarbejde med mange forskellige aktører
- Flere naturforbedrende projekter og en strategisk-fysisk udviklingsplan for området

Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt

16.35 Nyt fra Danske Naturparker

Der er desværre ikke så meget nyt at berette, da naturparksekretariatet hos Friluftsrådet midlertidigt er besat af Annette Eigaard. Det vides endnu ikke, hvornår Sven-Åge vender tilbage til sin stilling. Dermed med netværksmødet også udsat til 2024.

16.40

Siden sidst fra Naturparksekretariatet

- Længe Leve Blåbjerg-Nyminde er godkendt af Byrådet og der bliver nu arbejdet ind i de næste skridt for at realisere planen. Der er nogle opmærksomhedspunkter i forbindelse med omlægningen til urørt skov og Forsvarets øgede aktiviteter i naturparkområdet.

Der er flere fokuspunkter som, hvordan man vil håndtere vandet i området, Forsvaret og overnatninger i området. Når man ser nærmere på greb og virkemidler virker det ufarligt, men der er også noget eksisterende skiltning, stier m.m., der trænger til opdateringer.

- Naturparkugen blev fejret i efterårsferien fra mandag – onsdag. Fejringen blev en succes, og vi var overordentlig heldige med vejret. Koordineringsgruppen er enige i, at tre dage er bedre og mere overskueligt, selv om programmet bliver mere spredt på de enkelte dage.
Til januar holder vi en nytårskur for de deltagende kræfter, hvor vi både siger tak for hjælpen i 2023 og søger inspiration til naturparkugen 2024.

16.50

Sidste nyt fra Grønt Råd

- Der har været repræsentantskifte for lystfiskerforeningen i Grønt Råd. Det er Steen Thomsen, som nu repræsenterer lystfiskerne.
- Natureseminar 2023
Det årlige natureseminar blev afholdt i begyndelse af oktober. Det var en stor succes med mange spændende opdragsholdere. Olivier fra Varde Kommune gav et indblik i den nye naturpolitik, Habitat Vision fortalte om gamle træers betydning for mikromekanismer og Olivers syn på bytræers arter for bedre overlevelse.

Det kommer et nyt og større fokus på naturpolitikken for at undgå det bliver en skuffeplan. På næste Grønt Råds møde skal der tales dybere ind i, hvilke greb, der gør en positiv forskel for det grønne område.

Hvis der er der nogle forslag/bemærkninger til natureseminaret, er naturparkrådet velkommen til at komme med sine idéer til forbedringer eller emner. Meld ind til Lisbeth.

17.00

Vejvisningstavler

I foråret kom der en melding fra Danske Naturparker, at vi må opsætte de brune vejvisningstavler i naturparkerne. Der er nogle enkelte krav til placeringen fra Vejdirektoratet, men ellers er det op til os selv at finde et sæt passende kriterier til placeringerne.

Der er enighed i rådet om, at tavlerne skal opsættes, der hvor det giver mening. Om det lige er med naturpark på begge sider af skiltet eller ej, er ikke magtpåliggende.

Trafiktal kunne være et parameter og måske er der andre placeringer, der giver mere mening, hvis man kigger på trafiktallene for området, således skiltene giver mening i forhold til trafik og antal.

Vær den bedste gæst

I bund og grund bliver det lokalitets- og aktivitetsbaserede råd for den bedste adfærd i naturen. NKV hjælper os med at udarbejde og formulere rådene og VFF starter også arbejdet med code of conduct op i deres regi. Da NKV sidder med i VFF vil der være en rød tråd mellem vores og deres guidelines.

Guidelines skal være lette at forholde sig til, sjove og et antal man kan huske. Vi skal tænke ud af boksen for at få fat i gæsterne, da de mere traditionelle måder ikke længere er lige så virksomme som tidligere. Teknologien er en mulighed fx ved at bruge Vestkystappen. Der er flere muligheder i app-formidlingen med tips til lokalitetsbestemte steder og advarsler, når man krydser grænsen til skydesikkerhedsområdet via en transmitter. Det handler i bund og grund om økonomi, da teknologien er til stede.

Kan man give børn og unge nogle gode vaner ved at tilbyde materialet til skolerne?

17.25

Vildskab i sommerhushaverne

Deltagerne gik all in og ønskede mere kendskab til forskellige arter og træsorter. Derfor har vi været i dialog med Annemette Bargum fra Fredericia Kommune (Naturpark Lillebælt), som laver nogle sankeforløb med opformering af lokale planter. Der er lagt op til tre guidede feltkursus i løbet af året for at sikre indsamlingen af planter på forskellige årstider. Der vil være stort fokus på tommelfingerreglerne for sankning. Opformering kan ske hos de deltagere, som har lyst til at stå for denne del.

Der var også interesse for et feltkursus i nåletræer.

Hvis der er opbakning, overvejer vi at lave en eller to workshops mere hhv. forår og tidlig efterår, så de virkelystne kan få fornyet inspiration til deres vilde haver.

Forslag fra rådsmedlemmerne:

Er det muligt at flytte bøge-/egetræer fra Lunden til vestkystområdet? Det kræver en særlig opmærksom ift kommunikation fx vestkysten er grantræer, men der er masser af invasive arter. Der er opbakning til idéen om at flytte småtræer.

Pleje af hedearealer – her kan udvalgte træsorter også flyttes -> Regenerativt tiltag. Det er forsøgt på Dejbjerg Hede, men det kræver endnu fastholdenhed for at skabe interessen for det.

På Vrøgum Skole har der været en tradition for, at tredje klasse fra Vrøgum Skole fjerner nåletræer på et hedeareal. Der er måske mulighed for at genoplive traditionen.

17.35

Naturparkplan 2024-2029

Den nuværende naturparkplan står overfor en revidering, som er gældende fra efteråret 2024. Som I er bekendte med er det et tidskrævende arbejde, så det kommer meget af 2024 til at gå med.

Foreløbig procesplan og tidslinje

Allerførst i processen sker der en afklaring af ambitionsniveauet. Vi indkalder til et naturparkrådsmøde, der kun omhandler naturparkplanen, og her gives der et overblik over nuværende plan og over øvrige planer og strategier, der kunne have indflydelse på naturparkplanen.

Planen er sammenfaldende med Naturstyrelsens nye plejeplaner og Forsvarets drifts- og plejeplaner og sporplaner. Dog har vi den nye naturpolitik, kulturstrategien, Længe Leve Blåbjerg- Nyminde m.fl. som vi kan tage et godt afsæt i.

Der vil blive afholdt nogle workshops, hvor alle borgere, erhvervsdrivende og foreninger er velkomne til at give deres input.

17.50 **Økonomi**

En kort gennemgang af økonomien.

Cirka 70.000 kr. bliver refunderet fra Vi i Naturen-events til dækning af naturparkugen.

17.55 **Mens vi spiser: Siden sidst ved naturparkrådets medlemmer**

Sandie: I Kultur og Fritid er Kultur- og Fritidsstrategien i høring hos foreningerne. Der er et særligt fokus på outdoor aktiviteter, som bliver betragtet som fremtidens aktiviteter. Der har været et møde med unge drenge, som godt kunne tænke sig at lave disc golf, hvilket vil stille nye krav til, hvordan vi bruger vores naturområder. Hvordan får vi denne her blanding af aktiviteter og naturoplevelser til at gå hånd i hånd? Det kæmpe stort kunstværk i Ho A houseboat er blevet indviet.

Wadden Tide flød ud i vandet og der er lavet en Hackaton for at hente data ned fra forskellige servere. En ting står klart: Kunst trækker folk ud i naturen.

Bent: Årsmøde i DN med film om, hvordan kan danske havbunde kan se ud og hvordan den ser ud. Et meget aktuelt emne.

Inger: Landbruget er rigtig glade for samarbejdet Varde Kommune om lavbundsjørde og det er spændende at se, hvor mange lavbundsjørde, der ender med at blive taget ud. Der er en del lodsejere, der frivilligt har bidraget med 2.000 hektar lavbundsjørde og der er kommet et helt fantastisk område i Kvong Mose.

Vibeke: Vi har arbejdet med at få Vestkysten på finansloven. Der er foreløbigt øremærket 5.000.000 kr. Det er op til vestkystturismen at vise, hvor god investering, det er. DKNT trænger tilbage som udviklingselskab, mens DV tager over. DV har fortsat formandsposten (Jammerbugt Kommune).

Ny direktør til Destination Vesterhavet fra den kommercielle side af bordet. Han kommer fra Danfoss Universe med en revisor baggrund.

Et bidrag ind i Længe Leve Blåbjerg-Nyminde er code of conduct. Det er et skridt nærmere, hvordan vi kan engagere os aktivt ind i, hvordan man bruger arealerne. Nu mangler vi at knække koden til, at gæsterne udviser god gæstefærd.

DV har lavet mange analyser på baggrund af data fra big data platforme. De, der vælger at komme til vores område, har naturen som den primære årsag, men med en forventning om kulturelle og shopping tilbud til de dage, man ikke tager ud i naturen. Vestkystturismen er ikke på niveau med hovedstadsturisme, men der *er* vækst i vores område. Den største værditilvækst er her. Borgertilfredsheden omkring turismen er høj og ligger på 77 procent. Kun 5 procent synes, turismen bidrager negativt til området. Vi arbejder ikke længere på at tiltrække flere gæster i hovedsæson, men derimod støtter vi skuldæsonerne.

Hanne: Der har været møde i Friluftsrådet for alle repræsentanter i de lokale kredse med naturparker. Der er meget stor forskel på naturparkerne. Nogle har nogle meget store budgetter. Nogle har flere ansatte på fuldtid. Målet burde være en naturpark i hver kommune og der er vokseværk.

Naturparkerne drømmer om lidt forskellige ting: Der burde være et særligt diplom, hvis man kunne tilgodese fem ekstra ting. Naturparker burde være høringsberettigede. Afsøge muligheden for indtægter for at blive mere uafhængige. Opmærksom på presset natur og brugen af den. Udlodningsmidler til formidlingsansættelser. Jo mere bynær et område er, jo sværere er det at opnå målet om mere natur -> andre regler. Virksomheder skulle kunne købe sig ind med klimatillæg.

Hans Peter: Mandag den 4.12 holder Energinet møde om mere havvind i fremtiden. De planlægger at føre to nye kabler igennem naturparken samt opføre to nye stationer. Nogle er på vej med noget overordnet infrastruktur.

Vi har fået rigtigt meget vand i efteråret, og måden man bruger området på betyder noget. Nogle af de ting, vi drøfter og planlægger her i dette forum er anderledes om fem år. Det skal vi tænke ind i projekter.

18.25 **Tak for i år ved Naturparkrådsformanden**

Tusind tak for endnu et år i naturparkrådet. Rådet virker optimalt, når vi alle er der. Så kommer alle snitflader til syne under drøftelserne, således vi får belysning fra mange sider, til rådsmedlemmernes fremadrettede arbejde ift dagsordenspunkterne. Det bør give bedst mulige samarbejde, omkring Naturpark Vesterhavet.

Fire punkter, som vi kan afkrydse som udført i naturparkplanen:

- Spejdermærket
- En konkret plan for rekreative tiltag ved Blåbjerg i form af Længe Leve Blåbjerg-Nyminde. Med planen har vi også fået resten af plantagen med og en sammenhængende plan for naturområdet Blåbjerg-Nyminde.
- Indsats for fredede områder fx Hennemgårds Klitter, hvor der er bekæmpet invasive arter og nåletræsvækst for at skabe bedre betingelser for naturlig vegetation, fugle og insektliv
- Vild med vilje i form af foredrag og workshop om Vildskab i Sommerhushaven

Tak for samarbejdet i 2023 og vi glæder til 2024.

Mødedatoer i 2024:

Torsdag den 7. februar 2024 kl. 16.30-19.30 – kun naturparkplan

Torsdag den 15. maj 2024 kl. 16.30-18.30

Torsdag den 22. august 2024 kl. 16.30-18.30

Torsdag den 28. november.2024 kl. 16.30-18.30

Datoerne er sendt som kalenderinvitationer.